

Womhaj Boh!

Cyfrlo 29.
24. julija.

Lětnik 2.
1892.

Szerbske njedzelske łopjenka.

Wudawaju so kóždy kobotu w Esmolerjez knihiczišczereni w Budyschinje a su tam dostacž sa sčtwórtlětnu pschedplatu 40 np.

6. njedzela po swj. Trojizy.

Romst. 6, 11: „Mějeće so zami sa tych, so seže w hrěchu morwi, ale živi Bohu w Khrystuŝu Jesuŝu, našchim Knjesu.“

Wschitto, sčtož na semi byla a so hiba, je sakonju nastacža a rosczenja podezřnjene. Pohladaj na mózny sčtom, kať je tola nastal a narostl s maleho šymjenjoweho sornjatta. Zylly sčtom tezi w šymjenju a niczo so nje-pschicžini, ale wón dyrbi so roswiwacž a wuroscž do korjenjow, do sčtoma a króny. Pohladaj na muža w jeho šylnosczi, kať je wón tola nastal a narostl s maleho džěscža, kotrež je so junu wot maczernych rukow nošylo a kublalo. Zylly muž tezi w džěscžu a niczo so s wonka nje-pschicžini, ale dyrbi so wuroscž a roswiwacž w sczerpliwosczi. A kšescžijan je tež sčtom plodženy pschi wódných rěkach šwjateje kšecženizy, a jeho šmutškomne žiwjenje je kať rostlina s Božeho šłowa naroscžena, kotraž korjenje, cžělo a krónu dobywa. A kšescžijan je tež džěcžo, Bože džěcžo, s bójškeho šymjenja plodžene a s mlokom Božeho šłowa našycžene. Ale dyrbi so wuroscž a wufonjecž, tať doľho hacž je jow na semi živy a je sakonju rosczenja podezřnjeny kať wscho žiwjenje.

W cžim dha nětł wobšteji jeho nastacže a rosczenje? W wschědnym wotemrjecžu hrěcha, w wschědnym stawanju s žiwjenju. Runje doľelž kšescžijan psches wěru do Khrystuŝa je hrěchej wotemrjel, dha dyrbi w mozy teho tež wschědnje wotemrěcž a runje doľelž s Khrystuŝom psches wěru stanł je, teho dla tež dyrbi wschědnje w nowym žiwjenju kłodžicž.

Wschitto bójške bycže nješe jow deľekach sčtalt rosczenja. Tať rucže hacž pschestanjesch so kšescžijan cžinicž, by pschestal kšescžijan bycž. Sčtom, kotryž njeroscže, wotemrěwa a džěcžo, kotrež so njeroswije, so cžini bėdnič; kšescžijan, kotryž wschědnje w pokucze a wěrze nje-pschibjera, wotebjera, hinje a šłabnje. Sčtož so wot kapitala živi, tón rucže wotħudnje a sčtož na šwojich droždžach ležo wostanje, tón wotkřali. Teho dla Luther praji: „Kšescžijan je pschezo w hotowanju, nihdy w hotowosczi.“ Ale runje teho dla nješmė našche hotowanje tu deľekach sactacž, nješmė wojowanje pschecžiwu hrěcham wotpocžowacž ani rosczenje duchowneho žiwjenja so sadžewacž. A tutaj dwaj křuchaj wusťo se šobu šwišataj: tón nowy cžłowjek jenož tať wjele ruma s wudokonjenju dobywa, hacž temu staremu cžłowjeku so wotwojuje, a sašo tón stary cžłowjek so jenož tať daloko sacžeri a pschewinje, hacž tón nowy cžłowjek mozy dobywa s towarštwu s Bohom. Wšmi šebi pschirunanje na dubowych łopjenach w šymje: kať steja tať šuche a šwjadke a tola tať twjerde na haľosach. Šymške wichory duja a tschakeja, ale te šwjadke łopjena wostanu twjerde. Šakle, hdyž nalětne šłoncžto pschidže a jeho horzota dubowy sčtom pschecžehnje, dha nastanje hibanje a žiwjenje hľuboko. nutškach, a šakle wubijaze pupki wotštorłaju šwjadke wopjenka. Tať je w kšescžijanje: Horzota Khrystuŝoweje luboscže, nowe cžeridlo teho Ducha, kotryž stary hrěch w bójškej mozy pschewinje, a kwětki a plody šwjateho Ducha su, psched kotrymiž cžěłne škutki panycž dyrbjaja. To su potajnstwa šmutškomneho žiwjenja, kotrež so spochi a pospochi jenož w po-

hrjebanju stareho człowjeka a w stawanju noweho człowjeka pokasuje.

Pod kněhom sakhowanu.

(Potrocžowanje.)

Alle tam hiščezje druge wjele hóršche wězy stejachu. Nětkle pschińdže w tej knižy bof, kiž mějesche napišmo: W Hamburgu na hospodže sa wuczahowarjow do Ameriki; dale: na rejach a w korcžmach, i polnej schlenzu sa blidom, i nječnicžomnymi holcziškami, a justatymi towaršchemi. Tam bě napišane, kajki bě so wón wšchón šmjak, rejwak, piš a šebi wšchě šwoje dobre napominanja i picžom se šwojeho pomjatkta wotehnaš, šwój dom a šwój wótzny kraj wšchón dosabyš. Dale bě tam wo tym rěč, kajke bě měš myšle, kajke budže i nim w tym čašku, kajkiž nětk sa njeho pschińdže, — hdyž so po morju powješe, w kotrymž šu sta a šašo sta šwój hubjeny kónž namataše, a kaš jemu budže, hdyž potom do tameho zuseho kraja š zusem ludžom pschińdže. Tehdy bě tam tež něčto, — muž w čornej drascze — wšchón pschecželny a luboščizny š Marcžinej pschistupiš, jemu mašu knižku do ruki podaš a jeho prošyš, hač njechaš šobu i nim do Božeho domu dóncž, hdyž budže šo dženša wječžor wuczahowarjam Bože šlowo předomacž, a hdyž budža šo te lube rjane šhěrlušche špěwacž, — ale wot tehole muža bě šo wón hnydom i šhribjetom přecž wobrocžič, a njebe wot njeho niz šhyschaneho šlowcžka wjazy šašyšchecž chžyš. — Šlej, takle šy ty činiš, Marcžinje! Wěšch hiščezje wšcho tole? Špominajš na tole wšchitko?

Potom w tej knižy šašo nowy staw pschińdže. Tam bě wo tym rěč, kaš bě šo pschi wjesenju psches morjo i nim měšo. Tam paš bě byšo, kaš byš i hele čžert wuczahowarjam šwojich póšlow wupóšlaš, šo běchu tyčle ludži na přjed šašlepili, potom šawjedli, a to i šhartami a i palenzpicžom. Přenje dny na morju bě jeho „mórška šhoroscž“ nadpadla, ale jako bě i tej ša něšotre dny kónž, pocžachu šebi wšchitzy na šódži šwoje žiwjenje wješele čžinicž a šebi šwoju došhu šhwilu šahnacž. Tam bě tojšchto ludži i Šriškeje, šylni mužojo i čžerwjenej brodu; čži mějachu špochi póšku i palenzom w hóršchcži, a čži tam tón žyšy luby džen na šlanju ležo i šhartami plazachu, dwaj a dwaj, abo šchtyrjo a šchtyrjo, a šebi pódla dale na ničžo njemyšlachu, hač na šwoje nješrašne žlošanje. Čži běchu šebi Marcžina š šebi na bof ščajnyšli, i nim i šhartami hrali, a jemu pódla šhětry pjenješ se šaka wušlutali. Šón paš bě šo na to taš šamjersaš, šo šo, došelž bě tojšchto šwojich toleškow pschehraš, do picža nawucži. Šo šo šamo rošymy, šo je, došelž bě šo hušto wopiš, wšchón na to šabyš, šo wječžor pomodlicž, a hdyž bě byš rano i čžezkejš hłowu stanjš, tehdy njeměješche na žadyn luby „wótcženacž“ wjazy šwoje myšle. Šajšele bě měš na šódži šwoje žiwjenje.

Potom bě byš won na kraj pschischol, — ale niz žadyn šepšchi, hač kajkiž bě předy byš. — Šowle šo šašo ša njeho „nowy staw“ šapocža w knižy, w kotrejž bě wšchón jeho šańdženy čžaš wopišany; tón paš měješche napišmo: „W Amerižy, abo kaš něčto, kiž je do šužola čžišnjeny.“ Paš wón hóršach i wodu plawa, wšchón wješešy a pošny radošcže, a ma wšchě šwoje šašy pošne pjenješ, šo móže šebi ša nje šupicž, šchtož šechže, — paš je kaš byš hač dele na dno podnurjeny, w hubjenštwje, hješ hnyšleńčžka, hješ šhlěba, kaš dnyrbjaš i hšodom šańcž. Marcžin je to wšcho tež dnyrbjaš pschětracž, ale pschi wšchem je jemu tola tež š šobžu šchto. Šón budžišche šo wěšcže w Amerižy, kaš w šužole šatepiš byš, — budžišche šo njebyša jeho macž džen wote dnja ša njeho š Bohu modliša. Šo tym paš Marcžin šam njeje niz šlowcžka wjedžič, a na to šebi wón šam tež ani pomyšliš njeje.

Šoh tón Šnješ paš bě pod tole přenje wotdželenje we tej knižy wo Marcžinowym žiwjenju tole wulke a wažne šlowo napišaš, w kotrymž je i šróška wuprajene, kajki je měš Marcžin wot šwojeho žiwjenja pšód. Šole Bože šlowo ma šo takle: Šajki čžłowješ, kiž je wšchón hješ Boha žiwy, šajki na nihdy žadyn šwój mēr nješmėje. Šole šlowo jemu nětkle do wutroby dže, duž je šo jemu jeho woblicžo wšche šacžmiko, hdyž tamle pod bošowym šerškom šedžo na šwój šańdženy čžaš špomina. — Alle nětkle w tutejš jeho knižy „nowy staw“ pschińdže, tón paš ma ša napišmo: „Wšchón w šbožu.“

Dubež Marcžin bě runje do praweho nješboža a hubjenštwja pschischol, duž na jene dobo něčto ša nim šwoju ruku wupšchěštrě. Šemule mužej rěšachu Domacž Cooper a wón měješche šwoju dušchnu žiwnošcž pschi rězy Šudson.

Šo paš bě šo takle štašo: Domacž bě byš raš na přecžkach a jehašche na šwojim šonju wječžor pó čžmje domoj. Duž jemu na jene dobo šrijedž pucža jeho šón štejo wosta a njehašche i nim dale do přědka. Domacž pocža šwojemu šonkej i ruku šchiju plazacž, ale tón šón jemu njehašche dale do přědka. Šón tam pschezo štejo nuchacše a čžušchlešche, ale se žanej štopu dale nješstupi. Domacž paš bě rošomny muž, duž šwojeho šonja ša to njemušchwika, ale šebi pomyšli: „Šowle wěicže něšchto budže!“ Ša to šalěje i šonja dele a pocža wokoło šo delkach na šemi mašacž, a hlej: na jene dobo bě čžłowješej do woczom pomajnyš, kiž tam na dróšy překi leželšche, a bě wšchón šymny, kaš na póš mormy.

„Šo běch šebi štoro pomyšliš, šo tu něšchto šajšele budže“, Domacž šam pschi šebi praji, potom šebi šwojeho šonika pomajku dale domjedže, šo by jemu na teho wboheho čžłowjeka nješstupiš, pošhdyž šo šašo na njeho a jehašche, šchtož móželšche, domoj — wšchako wjazy daloko domoj njeměješche — na to šebi dweju mužow i pošhdyšami šobu wša, a takle šebi po teho zuseho čžłowjeka džechu. Domacž paš šebi jeho š šebi do domu wša. Šakle bě Marcžin šobu do Domacžoweho doma pschischol. Domacž bě dobry šchěšcžijan, dušchny, pobožny a wěrjazny čžłowješ. Šo tymle domje běchu wšchitzy psches jene dušchni, dobročžiwni, pschecželniwi, lubošni, šo bě Marcžinej, jako bě šašo něšak šam š šebi pschischol a tam šhwilu pola nich pošyš, runje taš wokoło wutroby, kaš hdyž je pšódny Boži deschcžič do čžišta šepušchenu šemju raš šašo wotšepiš. Marcžinowa wutroba bě wšchaf wšcha špražena a šanjerodžena a štažena. Domacž bě ženjeny a měješche šwoju jenicžku džowku doma pschi šebi. Ša bě dušchna čžičha holecžka. Domacž šam ženje wjele šlowom nječžinješche. Šón šebi myšlešche: něšchto dušchne wuprajicž, je šhlěbora hšodne, ale hušcžišcho je „mjelcžecž“ škota hšodne. Šeho mandželšta, jeho „luba pschecželniža“, wušteješche šo na to, druhdy dušchne šlowcžko prajicž a jejne šlowo pschezo wšchem wjele pšacželšche. Šeju džowcžicžka Šahela měješche lubejš módrejš wócžyžy a mjehke šudžerjame wšóški, pódla paš dobru pobožnu wutrobu. Šoni běchu na šwojej žiwnošcži trochu daloko wot ludži žiwi, a Šahela njebe hiščezje štoro ženje šajšeho mlodeho, šchilowaneho čžłowjeka wušhladaša, kajkiž Marcžin bě.

(Potrocžowanje.)

Njedžela a pšódžela.

Šo němškim wot Š. D.

1. Šnješowy dženi.

Šo ty čžičha šwjata njedžela! Šdyž by ty njebyša, kaš bychmy čžezkoty žiwjenja šnješli! Wšchědny tydžen šhwata kaš wěšik a hdyž je krašny byš, je proša a štaroscž byš. Šroža a džělo, štaroscže a hřechi — a Boža tyškazšročžna šmilnošcž. Ša šym na Boha woczakowaš wot jenejš rańšchejš wachi hač do drugejš; nětko wón pschińdže. Nješy-li tež na njeho čžakaš, šhaj, wón tola pschińdže. Šón Šnješ pschińdže njedželu rano se šwonjenjom šwonow dele do městow a wšow a praji: „Šójcže šem še mni wšchitzy, kiž wy šprožni a wobcžezeni šcže, ja čžu waš wšchewicž!“ — Šo je Šnješowy dženi.

Šižo šobota, hdyž tydžen š kónzej dže, je žyšle šwjatocžna. Šóždy šwój džělanški grat přecž pošoži, šwój šehl abo kniše abo šopacž a šebi myšli: Tydžen je nimo, Bohu budž džak, nětk njedžela pschińdže! — Šotom šo šyš čžišche š šwojej žonje a wšmi šwoje džecžatko na šwój šlin. Abó nješy-li woženjeny, šhladaš šam i wšknom won do rjaneho šobotneho wječžora. Šomy šu murjedžene a čžište, žuni wěšik duwa, kaš by mrocžakš přecž šhonicž chžyš se šchěreho nješja. Štačžki š temu lubošny šhěrlušch šaspěwaja. Š duž tež ty i wješešej wutrobu šanošch šwój džakny šhěrlušch:

„Nječ Bohu džakuje šo wutroba wšchěch ludži,
Šiž wulke wězy šam tu čžini a tež wšchudže!“

Šhaj, to šhyschi twój Šoh a š tebi dele šlada, hdyž pschi wšknje štejišch a praji: Ššydom dnjom šym tebi šašo daš i hnydy. Š došelž ma šóždy dženi 24 hodžinow, je tebi, praji twój Šoh, šašo 168 hodžinow wot pošlednjejš šoboty datych. Nětk štušcže psched moje woblicžo, wy hodžiny wšchitke, šo bych waš šudžič! — Duž dha nětko džēja, horde a bojšliwe, te 168, něšotre hłowu pošbėhnyšch, něšotre paš š šemi šhladajo. Š šóždej hodžinje na čžole šteji pišany twój hřech. Š šchtož šy hodžinu po hodžinje čžiniš pschecžiwno Božim šwjatym džěšacž kašnjam, ššawnje abo

potajnje a sčtož je hrěščne w twojej wutrobje so sasnědlišo, nětko je wschitko sjawne, tym 168 hodžinam steji na cžole napiskane a tón swjaty Bóh to cžita a widži. A wón t tebi praji: To je sčdom dnjow twojeho žiwjenja! — a na tebe pohladnje, so tebi wutroba tšchepoze. — „Božo, budž mi hnadny po twojej dobroczi, a sahub moje hrěchi po twojej wulkej sčmilnosći.“

Tón Knjes praji: Pschibližuj so ke mni, dha so tež ja t tebi pschibližuju. Ty dyrbiš swjaty džen swjeczicž a wotpoczowacž wot twojich hrěchow.

Duž cžakaj na swjate njedzelske ranje. A hdyž ranje pschindže a je wschitko cžicho kolo wokolo, jako by swět sčwojemu Bohu t nohomaj ležak, potom daj so twojej wutrobje horicž w modlenju. Mój Božo a mój sbózniko, hdyž by ty, so so t tebi pschibližuju? — A wot zyrkwe saklinczi jasny synk swonow. Tón Knjes wola: Tu sčym ja! Pschibližuj so ke mni, dha so ja t tebi pschibližuju! — A po wschěch pucžach cžahnu modlerjo do lubeho Božeho doma a thěrłusč saspěwaja: Cže Božo thwalimy. A pošot mēra sčwój rt wotewri a pschipowjeda: Mēr budž s wami! Tak je Bóh tón swět lubowak, so wón sčwojeho jekicžkeho narodženeho sčyna dak je! — a: To je moje cžěto, sa waš date. To je moja krej, sa waš pschelata t wodawanju tych hrěchow.

O tak je wschitkón sčwětny lósch próch a popjek pornjo tajkej swjatej njedzelskej pomjesčzi! Pschetož kaž dalošo tež swět a wschitke njebeša došahaja, nicžo njeje psche Boži mēr. To dyrbi kóždy sacžucz w mēscze a na wšy, a s cžichej radošču wobthadžowacž se sčwojim Bohom, so by so t nowemu džěku pošylnit. A njedyrbi žadny thory bydž, kotremuž so njedzelu troscht a wosčhewjenje njepschinese; a žadny thudy, kotremuž so njedzelu ewangelijon njeprēduje. Pschetož tón Knjes praji: To je mój džen. A dyrbi tak bycž, kaž by tón Knjes sčwoje blido kryn sčawnje wonkach na torhosčczu t wulkej hoščinje sa wschitkich a bohaczi a thudzi, a kralojo a prošerjo, a strowi a hubjeni sč prošeni a wón sčam, tón horjestanjeny, kama tón thlěb žiwjenja a jeho wěrjazy sč jemu t pomozu. Potom kaž s jenyu rtom thwalobne džakne thěrłusče hnadnemu Knjesej saklincza. A jutšje sašo s nowymi cžerstwymi mozami do džěla! — To je Knjesowy džen.

2. Ty dyrbiš swjaty džen swjeczicž.

Hacž runje je to swjata kasnja, kotruž Bóh podarmo dak njeje, ja tola žaneje druheje kasnje njesnaju, kotraž so tak mašo wot nasčeho luda wobkēžbuje. Sdyž bychu so wschitke hrěchi na jenu hromadu sčžinike, kotrež so na sčhesčich wschědných dnjach stanu, a na druhu hromadu njedzelske hrěchi, sčym teho wěsty, so by ta hromada njedzelskich hrěchow dwójzy tak wulka byla. Hrěch pschecžimo tutej kasni cžežko na wutrobje nasčeho luda leži.

Slaj, tam sčedži sčewoz a sčewzuje. Njedžela je a wo jeho durje so kapa. Nuts! wón sawoła. Duž Bóh tón Knjes sastupi a praji: Luby mištrje, dženska mam ja thwile sa tebe, dženska ja t tebi pschindu; ja cžzu pola tebe wostacž a nješu tebi wulke žohnowanje! Ale tón sčewoz wotmolwi: Ach ně, ty by sčnawo thwile sa mnje mēl, ale ja žaneje sa tebe nimam! ja dyrbiu sčkórnje platacž. A s tym sčedžo wostanje, klepa a sčije a pošcžele s tym sčwojeho Boha sašo s durjemi won.

O ty wbohi sčewzo, kajki by ty tola njerosomny cžłowjek! Poščuchaj na mnje! Sdyž Bóh luby Knjes t nam na njedzelski wopyt pschindže, wón prošny njepschindže, ale ma stajnje dar sčobu a to tajki rjany, kajkiž wot nikoho druheho dostacž njemóžesč, thiba wot njeho sčameho. Pschetož wón pschinese tebi mēr, kiz je wyschšchi dnžli wschitkón rosom a wyschšchi tež — sčebi myšlu — hacž twoje sčkórnje platanje. A jeho mēr dyrbi twój towaršch bycž a pschi twojim džěle tebi psches thdžen pomhacž a twoje sčwědomnje smērowacž a twoju wutrobu sawjekelicž, so móžesč spēwacž a thwalicž; a wón dyrbi tebi twoje powołanje wot pošdžele hacž do sčoboty žohnowacž. Wo to wschitko pak ty njerodžič, ale twoja duscha je tak rjez pschilēpjena na sčmoku a dawasč swjatemu dnjej swjatemu dnjej bycž a džeržič sčkóncžnje sčwoju wjeczež w forczimje.

Sa thróble praju, sčtož sčebi myšlu: hdyž ja nimam sčwojeho sbóznika, t kotrehož nohomaj móžu swjaty džen swjeczicž, kaž Marja sčedžo t Jesušowymaj nohomaj — kiz mi pošne nalije a mi pschipowjeda: tebi sčam twoje hrěchi wodate! — a hdyž ja Boha nimam, kiz moje žyč žiwjenje, dženi wote dnja se sčwojim: mēr budž s tobu, požohnuje — potom je moje žiwjenje sčrudne hubjene bycže, w kotrymž njeje hódno so wjekelicž, njeje hódno platacž, ale wschitko je pušte a prošne, haj pušte a prošne.

Ně, ně! my cžzem t nasčemu Bohu, temu sčwěrnemu, žiwemu, temu, kiz hrěchi wodawa, hicz, a so jeho džeržecž a pola njeho swjaty džen swjeczicž.
Poščazowanje.

Wyšoki thěrłusč Salomonowy w sčerbškich thěrłusčach.

11.

Staw 2, 4—6.

Ja ležu jemu na klinje,
Tak duscha nětko wschewinje —
Ja krasnu parlu namkach w wěrje;
Nětk nóz njech wschón kraj pschikrywuje,
Ja ležo spju we dobrym mērje,
A nicžo wjaz mje nještrachuje.
Ja mēscze wēm:
Wón je to s wóczkom sčedžblimym,
A wysche mje
Mi jeho lubosčž thorhoj je.

Wón t sčebi nuts mje sawjedže,
Mi sčlódkoh' wina nalije.
O tak b'dže duscha wosčhewjena,
Sdyž do joh' ranow pohladuje!
Tam budže s troschtom napjelnjena,
Kiz wschě myšle pschetrocžuje.
Ja lēdom wēm,
Sčto so mi stanje, a hdyž sčym,
Tak sbóžnosčze
Ja do so piju njebešte.

Sčtož nětk mi duschu wosčboži,
To wschitkón rosom pschetrjechi.
Drje wēm, so njeje t wopišanju,
Sčtož Duscha je wscho nasčoniša,
Pak na nihdy tež t samjelczenju;
Duž bych ja rady wuprajika —
Ja rady cžzu
Tu wulku lubosčž Knjesowu
Wschēm powjedžicž,
Wschěch t runej thwalbje sahoricž.

Ja njewēm, hacž bych wyskala,
Hacž njebych radšcho plakala.
B'dže wysłanje tež došahowacž
Sa wscho, sčtož duschu wopytuje?
Ach sčerje móhla saplakowacž,
So mje tak jara wosčbožuje.
Ja tšchepjezu,
Pak s wjekšlom niz, niz s bolosčzu —
Sčto sapschija,
Sčto w wutrobje Duch skutkuje.

Mój Knjes mi dari žiwjenje;
Wón mój sčkit je a wostanje!
Ta myšl, so dotal bēch bjes njeho,
Cže hišcže wutrobu mi spušcžicž —
A sčhubju-li hdy sašo jeho,
Mam sa to, dyrbiu duschu spušcžicž.
Wón wscho mi je,
To wutroba nětk pošnaje —
Sčtož sčym a mam,
Wot njeho jen'cžy dostawam.

Sdyž tak jom' ležu na klinje,
Dha hori so mi w wutrobje;
Szo we lubosčzi thora cžuju,
So psches joh' rany njepschestajnje
Ja nowe mozgy dostawuju.
Tak cžyła wotpoczowacž trajnje;
A wyschšche mje
Njech jeho lubosčž thorhoj je.
Hacž do sčmjerče
Cžzu thora wostacž s lubosčze!

Maczerka hordoscz.

Dolhi czaß wopytowach wudowu — wona je nětko njeboha — kotraž so sprawnje se schtrjowanjom žiwjesche. Ale tak kawat-
niwje kaž porstj, tak tež so jej jasn hibašce, wošebje hdyž wona
wo swojej dżowzy powjedacz sapocza, kiž daloko wot domu słužesche.
Sejna rěč bē potom:

„Tajka dobra holza na zylim swěće wjazj njeje. Kač je
tola džělawa — a čistta — a pobožna! Ženje jej njejsym
trjebała ani sčeho sčlowcčka prajicj a jejni knježa maja ju kaž
džěcjo. Žadyn cšlowjeł wo nej nicžo sčeho prajicj njemōže, kōždy
ma ju rad. Seno so bychu wschitke holzy tajke byle kaž moja
Sulka! Ta ženje šama won njeindže — ženje na reje, kaž druge.
— A spravna! Sejni knježa psched nej nicžo njesamkaja, tež niz
pjenježny khamorcž! Haj, moja Sulka! To je se sčtodu, so ju
sejnacj njemōžecje!“ Tak mi husto poł hodžiny dolho bjes psche-
stacža powjedacše, doniž njepocžach ja klobuč pschimacj a — hdyž
sašo k nej pschindžech, spewasche mi tu šamu sčtucžku s nowa.

Žedyn džej mi s blyšcžatymaj woczomaj napschecžiwu stupi
a praji:

„Ach, knjes fararjo, dženska je so mi wulke wješele dostało,
moja Sulka je mi swoju podobijnu pōšlała!“ Duž mały patcžik
wuczeže a mi wulku fotografiju poda.

„To je moja Sulka, sčto k temu prajicje?“

„Wona bēšce rjana holza, ale wupyšchena kaž prynzeša;
kudžerjale wlošy jej hacj psches woczi wišachu. Sa šebi tu foto-
grafiju wsach, stupich s nej k woknej, wobhladach šebi ju, položich
ju prjecj, a wsach šebi ju s nowa.

„Sčto k temu prajicje?“ so ta wudowa s nowa praschescše,
„nej wěrnō, tajku šebi ju myšlil njebyšcžecje!“

„Duba žona, mi so sda, so šym waschu džowfu hižo juntrōcž
widžal! Haj, wopravdže, to woblicjo je mi zyle snate!“

„Wěscje scje ju w zyrkwi wobladali, wona kōždu njeđzelu
ke mšchi kłodži!“

„Ně, w zyrkwi to njebē!“

„Nō, dha scje ju pola kłodnych ludži widželi. Wona njeđzelu
pscheczo k kłodnym kłodži abo do towarštwja sa mlode holzy, tež
pola njeboheho knjesa fararja je husto była!“

„Ně, luba žona, to tež niz! Ale nětko so dopomnju, ja
šym waschu džowfu — w Hagenawje w jastwje widžal!“ —

„Jako bēch to prajil, stara žona wobledny. Nicžo njeprajiwšchi
fotografiju sašo sawali a wot teho czaša nicžo wjazj wo swojej
Sulzy njespomni.

„Mi pač ta myšl pschindže: To je woptacže pošlednjeho
šudženja! Tak budže junu nětotry šebicžny, hordy farisejski wot-
mielknyčj a woblednyčj, hdyž budže junu tōn šbōžnik pschiwōlacj:
„Tam a tam šym tebe widžal.“

Wujaknjene potajnstwo.

W jenej wšy bēšchtej dwaj buraj. Žedyn hižo starschi muž,
bē pobožny, pilny, slntniwy a pscheczo dale do přědka džěšce.
Druhi pač džělacz njehašce a sazpiwasche zyrkej runje tak jara,
kaž palenz lubowasche a njemōžesche do přědka pschincj. Se sa-
widženjom wōn na sbože swojeho šušoda hladašce a šebi myšlesche:
„Tōn muž wopacžne pjenješ džěla; s wotkal čyž hewaf tak wjele
pjenješ bracz. To čyžu jemu dopomhacj!“ Duž džěšce do
Frankfurta na šudnistwo a swojeho šušoda wobškorži, so wopacžne
pjenješ džěla. Wobaj buschtaj na šudnistwo skasanaj. Pschedšynda
so teho mlōdscheho woprascha: „Kajke macže dopokasma sa šwoje
wobškorženje?“

Duž wōn na starscheho bura pokasujo, praji: „Tōn tam je tak
jara do přědka pschischol. To njemōže s prawdu byčj. Njech
wōn praji, s wotkal ma šwoje pjenješ!“

Tōn stary s mērom wotmolwi: „To čyžu cžinicj: hdyž bych
čyž se wschēmi w njemērje žiwj byčj, hdyž bych čyž žločacz,
hracz, kacj, hdyž ja a moja žona njebychmoj lutowaloj, kaž ty
a twoji přjedomnižy to cžinili njejsčje, bych tež tajki był, kajkiž
ty nětko šy. To je moje zyle potajnstwo, cžehož dla mi winu
dawasch, so wopacžne pjenješ džěljam. Cžin tak, kaž ja to hižo
dawno cžinju!“

To bu tehdom do protokolla na šudnistwoje napišane a so
njeby bjes wužitka w aktach šahrjebane wostało, njech so tu wot-
cžišcžci, so šebi kōždy s teho wucžbu wosmjje.

Prawe šudženje.

W šydomlētnej wōnje dosta regiment husarow frutu pschi-
kafnju, so dyrbi so, dokelž je njepšecžel blisko, zyle cžishe sa-
džeržecj a so dyrbi na swojeho konja kēžbowacj, so so njehibja
a haru njecžini. Sčtož by pschecžiwu tej pschikafni cžinil, temu
se šmjercžu hrozachu. Žedyn hušar pač bēšce pōdla, kiž so španja
dowobaracz njemōžesche, duž jemu kōn cžekny a do kerkow sabēža,
so by šebi trawu pntal. Šeho towaršchojo jeho nětotre rasy
šbudžichu a jeho na tu cžejku schtrafu dopomnichu, ale wōn pscheczo
sašo wušny. Na jene dobo kommandanta pschindže a sawoła:
„Šhadla, sčto cžinisch, ty dyrbišch wumrjecj, přeni sčtom,
k kotremuž pschindžemy, budže twoja schibježa!“ Šufara sapocža
žakosčicj, ale podarmo. Jako nětko tōn sčtom pschindže, duchowny
k njemu praji: „Cšlowjecje, sa malo mjeišchinow pschindžesch
psched šud Boži. Daj Bohu cžescj! Mašch šnano nēfajku po-
tajnu winu na šwojim šwēdomnju?“ Duž tōn wojak s nastrože-
njom na tōn sčtom pohlada, ruzj stlykny a sawoła: „O wulki
Božo, kač prawe je twoje šudženje! Tu šym psched lētom
cšlowjeka skōnzowal a spody tuteho sčtoma šahrjebal!“ Woni sa
tym hladaču a namakachu tam skōnzowaneho koscje šahrjebane —
a wušud bu na nim dokonjany.

Moja macj.

W šandženej nasymje — pomjeda wěšty Š. — bydlach
nětotre dny w rjanym połodniškim kraju pola swojeho pschecžela,
kotrehož wot czaša našcheho šudnistwa — a to bē 25 lēt —
wjazy wohladal njebēch. Wōn bēšce w šbožownym mandželstwoje
žiwj a bēšce šebi wulku nahladnosčj dobył. Šeho dom bēšce
prawy kšchescžijanški dom. Žiwjenje w nim mi wutrobnje derje
cžinjesche. A dokelž tōn dom hišcže na starym šakōžku stejesche,
hospodar rano a wječor wschitkich domjazych k šhromadnemu
modlenju wokolo šebje šhromadži. Štano wōn najprijedy kšerlusch
wuspěwa a na to nēšchto s biblije wucžita a špodžiwnje bēšce, so
wōn kōždy kōcž druhi kšerlusch spewasche a jōn s hčowy mōžesche,
hacj runje wōn duchowny njebē. Wopraschach so jeho: „Šraj mi,
s wotkal mašch wschitke te kšerlusche?“

Wōn wotmolwi: „Te je mje moja macžerka nawucžila.“ A
dokelž bēšce te krasne poklady našchich rjanych kšerluschow šwēru
hajil, teho dla tež na nim a na jeho zylim domje macžerne
žohnowanje wotpocžowasche.

„Ty, kiž šy ty tež macj, sčto dha twoji šynojo a džowki wot
tebe nawuknu.“

Služobnik mamonowy.

Sčtož čže mamonej šlužicj, dyrbi sčtworaku wucžbu wob-
kēžbowacj a ju tež wobledžbuje. Přenja rēka: Šabudž na Boha
— hewaf mōhl so wobrocžicj! Druha: Šabudž na twojeho
bližscheho, šušoda, pschecžela, bratra, šotru, na twojeho stareho
nana a na twoju staru macj — ty mōhl so nad nimi šmilicj!
Tsecja: Šabudž na twoje šwēdomnje — ty mōhl so hewaf na-
kafacz dacj! Sčtwōrta: Šabudž na šmjercj, šudženje, helste
štomjo — hewaf mōhl so nastrožicj!

Dobry testament.

Hdyž dyrbjesche pobožny Bernhardus wumrjecj, wōn šwojich
bratrow k šebi sawoła a šwōj testament cžinjesche. Wōn praji:
„Tsi wězy šu mi pscheczo lube byle — so njejsym nikoho s dobrej
wolū hñewal, ženje wjele do so džeržal a so na nikim wjecžil.
Te tsi wězy wam sawostaju — lubosčj, ponižnosčj a scžerpliwosčj.“
Derje temu, kiž mōže tajki testament cžinicj!

„Šomhaj Bōh“ je wot nētka niz jenož pola
knjesow duchownych, ale tež we wschēch psche-
dawařnjach „Šerb. Nowin“ na wšach a
w Budyšchinje dostacz. Na sčtwōrcj lēta
placzj wōn 40 np., jenotliwe cžišla so po
4 np. pschedawaju.